

Synes ministeren selv, det er rimeligt, at hvis man er asylansøger og begår kriminalitet, så skal man have asyl?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 42 stemte for, 58 imod.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 41 stemte for, 59 imod.

Ændringsforslag nr. 3 og nr. 4 forkastedes uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Anden behandling af lovforslag nr. L 143: Forslag til lov om ændring af lov om erstatningsansvar, lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser og lov om afgift af ansvarsforsikringer for motorkøretøjer m.v. (Revision af regler om erstatning for personskade m.v. samt nedsættelse af afgiften af ansvarsforsikringer for motorkøretøjer m.v.).

Af justitsministeren (Frank Jensen).

(Fremsat 10/1 2001. Første behandling 1/2 2001. Betænkning 10/5 2001).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Peter Skaarup (DF):

Dansk Folkeparti har stillet ændringsforslag til det her lovforslag, og det hænger sammen med, at vi mener, at man skal indføre det begreb, der hedder »tort« også i dansk erstatningslovgivning, når det handler om personer, der er blevet krænkede eller ydmyget under særlige omstændigheder.

Vi mener, at det f.eks. i sagen omkring politienken fra Århus, hvor det viste sig, at pågældende ikke kunne få erstatning som udgangspunkt efter regler, som havde medført en retssag i Frankrig, og hvor man efter fransk lovgivning kunne få tildelt torterstatning, ville være rimeligt, at man indførte de samme bestemmelser efter dansk lovgivning.

Og det er ikke det eneste eksempel. Vi har set en række andre tilfælde, hvor det efter dansk lovgivning ikke er muligt at få torterstatning. Vi havde derfor håbet, at regeringen ville være med på, og også et flertal i Folketinget, eventuelt uden om regeringen, ville være med på at indføre en sådan bestemmelse, som meget klart tilkendegiver, at de personer, der bliver udsat for de her meget, meget ydmygende omstændigheder i forbindelse med voldshandlinger – det er politifolk, det handler om, det er plejepersonale og andre, der kan være udsat for sådanne ting – kunne få tildelt torterstatning.

Det viser sig så i forbindelse med betænkningen, der er blevet udarbejdet, at en række partier ikke har ønsket at støtte det forslag. Tilsyneladende vil kun Enhedslisten støtte forslaget her i dag.

Og der vil jeg da godt appellere til Folketingets flertal om, at man sikrer, at de personer, der bliver udsat for så ydmygende omstændigheder, som vi har set det i en række tilfælde, virkelig kan gives en ordentlig erstatning fra det danske samfunds side. Vi kan ikke være bekendt, at personer i offentlig tjeneste, f.eks. plejepersonale og politi, der bliver udsat for ydmygende omstændigheder, ikke kan få en ordentlig erstatning fra det danske samfund.

Vi skal først og fremmest sørge for, at når vi laver lovgivning herinde, så stiller lovgivningen sig på ofrenes side og ofrenes familiers side og ikke på forbrydernes side. Det er meget vigtigt, at vi i højere grad i lovgivningen tager hensyn til ofrene for forbrydelser i stedet for altid med den sødsupplementalitet, som vi mange gange ser fra

regeringens side, stiller sig på forbrydernes side i de sager, der måtte opstå.

Så vores appel går altså ud på, at Folketinget ajourfører lovgivningen her i landet med, hvad den er i en række andre lande, som vi normalt sammenligner os med. Vi håber derfor, at Folketinget vil støtte det ændringsforslag, som Dansk Folkeparti har stillet, og som altså foreløbig støttes af Enhedslisten.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg kan godt sige til hr. Peter Skaarup, at vi har egentlig i Venstre meget sympati for ideen. Jeg skal dog skynde mig at sige, at vi har jo altså tort i dansk ret. Det er kun til en lille gruppe, men vi har netop også i betænkningen indføjet, at vi har konstateret, at der er nedsat et udvalg til at se på det her.

Jeg vil godt sige: Erstatningsret er meget vanskelig, og vi mener ikke, det er forsvarligt at begynde i sidste øjeblik at lave et ændringsforslag og så indføre en hel nydannelse i dansk ret. Det skal laves, så det bliver til lige så meget gavn for borgerne, som vi mener, det her forslag er. Så det er altså ikke, fordi vi er imod intentionen, men vi er ganske enkelt imod lovsjusk. Vi er for en retfærdig lovændring.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Fru Birthe Rønn Hornbech fik jo rettet den klare misforståelse, som Dansk Folkepartis ordfører bragte op på Folketingets talerstol. Vi har tortgodtgørelse i dansk ret, og det lovforslag, som vi nu skal stemme om om kort tid, som er fremsat af regeringen, fordobler tortgodtgørelsen til ofre for kriminalitet.

Kunne hr. Peter Skaarup dog ikke bidrage bare en lille smule til folkeoplysning i det her land, når han har adgang til landets fornemste talerstol?

Der sker en fordobling af tortgodtgørelsen for incestofre, for voldtægts ofre. Regeringen fjerner med lovforslaget det fradrag, der i dag finder sted i tortgodtgørelsen for udbetaling af sociale ydelser. Det er et kæmpe fremskridt i beskyttelsen af ofre i dansk ret. Jeg er også glad for, at det bliver vedtaget med et meget stort flertal i Folketinget.

Det, som Dansk Folkeparti stiller forslag om, og det er åbenbart ikke gået helt op for forslagsstillerne, har ikke noget at gøre med indførelse af tort i dansk ret. Det har vi allerede. Det er et spørgsmål om at udbetale erstatning for tort til

de efterladte, hvis offeret afgår ved døden. Det er det, der stilles forslag om. Og her har jeg tilkendegivet, at det er en meget stort forandring i dansk erstatningsret, hvis vi skal indføre det princip, at man også udbetaler torterstatning – tort er jo nogle følelser, en fornedrelse, osv. – til efterladte.

Da vi har set, at vores nabolande har indført tortgodtgørelse også til efterladte i forbindelse med død, har jeg sagt: Vi vil nu overveje det i dansk ret. Derfor har jeg nedsat et udvalg, i øvrigt et udvalg, som har samme sammensætning som det, der har foreslået de her meget store forandringer i dansk erstatningsret, til at se på det her.

Når vi får betænkningen, vil vi tage endelig stilling til, om vi skal indføre et udvidet tortbegreb i dansk ret, som vi har set i vores nabolande. Og det er så sagt til afklaring af, hvorfor regeringen ikke på nuværende tidspunkt kan støtte det ændringsforslag, som er stillet af Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Hr. Peter Skaarups indlæg bærer meget præg af, at hr. Peter Skaarup ikke bruger ret lang tid i Folketingets Retsudvalg, men det er jo hr. Peter Skaarups egen vurdering. Sagen er i al sin enkelhed den, at vi har diskuteret det her, og jeg har netop også gjort opmærksom på i et udvalgs møde, at vi fra SF's side har stillet et ændringsforslag til arbejdsskadeforsikringsloven, således at man forøger godtgørelsen ved et overgangsbeløb i tilfælde af, at der er en, der udsættes for en arbejdsskade med den konsekvens, at han dør. Dette overgangsbeløb skal ydes til pårørende. Dansk Folkeparti har af uransagelige grunde afvist dette ændringsforslag.

Men man skal ikke sige her fra talerstolen, at vi ikke fra SF's side har opfyldt vores løfte, nemlig at vi vil stille krav om, at den ændring, som man fik igennem i Finansudvalget, netop også skal føres videre ud i arbejdsskadeforsikringsloven med den konsekvens, at politifolk, plejepersonale og andre i fremtiden skal have mulighed for at få en overgangsydelse.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Til fru Birthe Rønn Hornbech vil jeg sige, at jeg synes da, Venstre lidt overfortolker det her med i sidste øjeblik. Fru Birthe Rønn Hornbech siger,

at Venstre vil ikke støtte noget, der sådan lige fremkommer i sidste øjeblik.

Må jeg understrege, at Dansk Folkeparti gjorde opmærksom på det her allerede under førstebehandlingen af forslaget. Det har været en kendt sag, en kendt og diskuteret sag i lang, lang tid, at man i Danmark ikke anerkendte tort til efterladte. Som ministeren rigtigt siger: Det gør man ikke i dag.

Problemet er ikke bare i forbindelse med efterladte, det er også i forbindelse med volds ofre, som underkastes særlig ydmygende omstændigheder. Der er også situationer, hvor man efter den praksis, der er hos Højesteret og landsretterne, ikke giver torterstatning.

Så derfor er det altså ikke korrekt, når ministeren siger, at der kun er tale om efterladte til døds ofre. Det er ikke korrekt. Der gives i dag efter den praksis, der er i retterne, ikke tilstrækkelige erstatninger. Og der gives kun godtgørelse for tort til volds ofre, når det er sket efter meget, meget ekstremt ydmygende omstændigheder.

Så til fru Anne Bastrup: Det er rigtigt, at SF har stillet ændringsforslag. Vi synes ikke, at det er den helt rigtige måde, det er stillet på. Vi synes, at det ville være rigtigt at gå helt til biddet og sige: Vi indfører det begreb, som man har i en række andre lande, som vi normalt sammenligner os med. Jeg har nævnt Frankrig som et eksempel, og ministeren har selv nævnt de øvrige nordiske lande, der også i forskelligt omfang har indført den her form for erstatning.

Så det er en vigtig ting, at man kan få indført det. Og jeg forstår ikke, hvorfor der skal igangsættes så mange udvalgsarbejder for at få det indført. Vi har jo haft et udvalg, der netop har beskæftiget sig med, om man skulle indføre den form for torterstatning, og det har man ikke villet tage stilling til i første omgang.

Så er det, ministeren siger: Nåh, jamen så skal vi til at lave et nyt udvalgsarbejde. Tiden går jo, og der bliver folketingsvalg, inden der fremsættes nye forslag. Så er der mange politienker, som er kommet i knibe. Så er der meget plejepersonale, som ikke har fået den erstatning, de gerne skulle have haft.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Ja, jeg havde ikke forventet, at Dansk Folkepartis ordfører gik op og beklagede sin første udlægning af det ændringsforslag, vi her forhandler. Det har jeg simpelt hen opgivet håbet om at hr. Skaarup gøre.

Det er vildledning hele vejen igennem. Hver eneste gang hr. Skaarup har ordet fra Folketingets talerstol, går det ud på at vildlede både offentligheden og dem i salen, der i øvrigt ikke har haft lejlighed til at stifte så godt bekendtskab med det lovforslag, vi lige behandler.

Når det drejer sig om volds ofre, indførte den nuværende regering med et stort flertal i Folketinget i 1997 udvidet adgang til torterstatning til volds ofre. Kan vi så ikke blive fri for, at hr. Skaarup hver eneste gang får lov til at give misvisende og fejlinformation om, hvordan retstilstanden er her i landet? Det blev vedtaget i 1997 i forbindelse med Folketingets behandling af regeringens voldshandlingsplan, endda den anden voldshandlingsplan, så det er i dag en del af dansk ret.

Det, vi gør her, er, at vi fordobler erstatningerne til volds ofre, til incest ofre, til voldtægtsofre, vi fjerner fradraget i udbetaling af sociale ydelser i den erstatning, folk får. Det er det, vi stemmer om, må jeg sige til hr. Skaarup. Det er jeg glad for, det er jeg stolt over at få vedtaget i det her Folketing.

At Dansk Folkeparti mener, at vi skal indføre et helt nyt princip om, at det ikke er offeret, der skal have erstatning, men at det er efterladte i forbindelse med, at offeret afgår ved døden, det er jo Dansk Folkepartis sag. Det har et stort flertal i Folketinget sagt at vi ikke kan gøre op med ved denne lejlighed. Derfor har vi bedt retschefen hos Ombudsmanden, Jens Møller, om at påtage sig det udredningsarbejde, om Danmark skal ændre det fundamentale princip, vi har haft om, at tort udbetales til offeret og ikke til efterladte.

Når vi får redegørelsen fra det udvalg, tager vi stilling til det. Men vi får en klækkelig forbedring af ofrenes retsstilling med det lovforslag, vi her behandler.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er simpelt hen ikke korrekt, når ministeren siger, at man giver torterstatning til volds ofre i alle tilfælde. Den praksis, der er hos landsretterne – og det tror jeg altså også ministeren er enig i – den praksis, der er hos landsretterne, retterne i det hele taget, Højesteret, er, at der kun gives torterstatning til volds ofre, når et overgreb er sket under det, man kalder særdeles krænkende eller ydmygende omstændigheder. Og det kræver jo så også en vis strafferamme, for at det skal foreligge.

Så derfor er det altså ikke helt korrekt, når ministeren siger det på den måde, han gør.

Det kernepunkt, som Dansk Folkeparti rejser, er jo også situationen i forhold til pårørende, der slet ikke får den her form for torterstatning. Det er det, der er hovedsagen, og det er det ændringsforslag, vi tager stilling til.

Det er helt rigtigt, at forslaget som helhed omkring erstatningsansvarsloven her giver nogle forhøjede erstatninger. Vi har også tilkendegivet i vores betækningsbidrag, at det støtter vi selvfølgelig, altså det er selvfølgelig et skridt i den rigtige retning.

Men selve princippet om torterstatning, hvor vi sammenligner med andre lande, har man ikke gjort op med. Man har ikke sikret den ordentlige torterstatning, som man bør have. Det er det, der er hovedproblemet, det er det, vi stemmer om i dag, og det er derfor, jeg har koncentreret mig om det i min tale i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 10 stemte for, 93 imod.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 10 stemte for, 91 imod.

Ændringsforslag nr. 4 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden behandling af lovforslag nr. L 161: Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Skærpelse af straffen for vold, voldtægt, uagtsomt manddrab og forsættelig fareforvoldelse, nævningesager m.v.).

Af Birthe Rønn Hornbech (V) og Helge Adam Møller (KF) m.fl.

(Fremsat 2/2 2001. Første behandling 22/3 2001. Betænkning 10/5 2001).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Anden behandling af lovforslag nr. L 194: Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Hæleri og anden efterfølgende medvirken samt IT-efterforskning).

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 21/3 2001. Første behandling 17/4 2001. Betænkning 17/5 2001).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.